

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα: «Προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές»

(2008/C 325/03)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- επιθυμεί να διασφαλιστεί ότι τα καθεστώτα στήριξης θα είναι προσιτά στους παραγωγούς ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε όλες τις κλίμακες, συμπεριλαμβανομένων των μικρών εγκαταστάσεων και εκτιμά ότι, για λόγους συνοχής, η στήριξη της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές θα πρέπει να συνοδεύεται από σταδιακή κατάργηση των επιδοτήσεων της παραγωγής και χρήσης ορυκτών καυσίμων (με εξαίρεση την ενδεχόμενη προώθηση εγκαταστάσεων συμπαραγωγής σε συνδυασμό με τη δημόσια παροχή οικιακής θέρμανσης) όπως επίσης με την παραγωγή και τη χρήση πυρηνικής ενέργειας. Θα εξαιρούνται επίσης περιπτώσεις στις οποίες η παγίδευση και η αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα χρησιμοποιούνται για τη μείωση των εκπομπών του αερίου αυτού από τη χρήση ορυκτών καυσίμων·
- γενικά, συνιστά να διασφαλιστεί ο μέγιστος συντονισμός μεταξύ των κυριότερων ευρωπαϊκών νομοθετικών πράξεων στους τομείς αυτούς, δηλαδή της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση και τις ενεργειακές υπηρεσίες, της τρίτης δέσμης νομοθετικών μέτρων για την ελευθέρωση της ενέργειας, καθώς και των διάφορων στοιχείων της δέσμης μέτρων για την ενέργεια και το κλίμα, μεταξύ των οποίων, ιδίως της οδηγίας για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας·
- καλεί επείγοντως την Επιτροπή να τροποποιήσει το άρθρο 4 έτσι ώστε να προβλεφθεί η συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών στη χάραξη των εθνικών σχεδίων δράσης και να λάβει δεόντως υπόψη αυτόν τον παράγοντα στην αξιολόγηση των εθνικών σχεδίων δράσης·
- τονίζει ότι ο ορισμός ενός στόχου 10 % για τη χρήση βιοκαυσίμων στις μεταφορές μπορεί να έχει τις αναμενόμενες θετικές συνέπειες μόνο με την προϋπόθεση ότι τα βιοκαύσιμα παράγονται από πηγές των οποίων χρησιμοποίηση δεν διαταράσσει τη φυσική ισορροπία του περιβάλλοντος, το διατροφικό εφοδιασμό, την οικονομική ισορροπία της αγοράς ή την κοινωνική ισορροπία·

Εισηγήτρια: η κ. Paula BAKER (UK/ALDE) Δημοτική σύμβουλος Basingstoke and Deane

Κείμενο αναφοράς

Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές

COM(2008) 19 τελικό

I. ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Γενικό πλαίσιο

1. επικροτεί την οδηγία για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, διότι εκτιμά ότι η παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μπορεί να μειώσει τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, να ενισχύσει την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού, να προωθήσει την εξέλιξη της τεχνολογίας, να αυξήσει τις ευκαιρίες απασχόλησης και να συμβάλει στην περιφερειακή ανάπτυξη·

2. υπογραμμίζει τον καθοριστικό για την επίτευξη των στόχων της οδηγίας ρόλο της σύναψης μιας στρατηγικής συμμαχίας των περιφερειακών και τοπικών αρχών για την ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας «από τη βάση προς τα άνω»·

3. ζητεί τη θέσπιση νομοθετικού πλαισίου το οποίο να εξασφαλίζει μακροπρόθεσμη σταθερότητα για τις επενδυτικές αποφάσεις, ούτως ώστε τα καινοτόμα σχέδια που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας να μπορούν να γίνουν ανταγωνιστικά έναντι των συμβατικών τεχνολογιών·

4. επικροτεί την υιοθέτηση δεσμευτικών στόχων σε σχέση με τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Ωστόσο, επιμένει ότι, για να διασφαλιστεί η ταχεία εφαρμογή και η επίτευξη των τελικών στόχων, είναι απαραίτητο να είναι δεσμευτικοί και οι ενδιάμεσοι στόχοι, που ορίζονται στο μέρος Β του παραρτήματος 1 της πρότασης οδηγίας· επίσης καλεί τις τοπικές και περιφερειακές αρχές να συμμετέχουν σε συζητήσεις με τα κράτη μέλη κατά την εκπόνηση των εθνικών σχεδίων δράσης προκειμένου να διασφαλιστεί η επαρκής εποπτεία των ενδιάμεσων στόχων και να προσδιορισθούν τα λειτουργικά μέσα που πρέπει να υιοθετηθούν σε τοπικό επίπεδο·

5. υποστηρίζει απόλυτα την πρόταση της Επιτροπής προς τα κράτη μέλη να αναπτύξουν υποδομή δικτύου ηλεκτροδότησης που να τους επιτρέπει να εντάξουν την ηλεκτρική ενέργεια που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές στο διασυνδεδεμένο σύστημα και να της χορηγήσουν κατά προτεραιότητα πρόσβαση στο δίκτυο· τονίζει, ωστόσο, ότι η πρόσβαση πρέπει να παρέχεται σε δίκαιες και ανταγωνιστικές τιμές, ανεξαρτήτως αν αυτό επιτυγχάνεται μέσω τιμολογίων τροφοδότησης ή με διαφορετικό τρόπο·

6. παρομοιών υπογραμμίζει τη σημασία της δικτυακής υποδομής για το φυσικό αέριο και τη θερμότητα που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, καθώς και τα θερμικά απόβλητα και τονίζει ότι πρέπει να εξασφαλιστεί η πρόσβαση αυτών των ειδών ενέργειας στις σχετικές υποδομές δικτύου σε λογικές συνθήκες·

7. εκτιμά ότι οι προμηθευτές δικτύου πρέπει να προβούν σε εύλογες προσαρμογές —και να επωμισθούν τις δαπάνες που αυτές συνεπάγονται— για την παροχή πρόσβασης σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, χωρίς ωστόσο να χρειάσται να κατανεμηθούν οι εν λόγω δαπάνες μεταξύ του συνόλου των καταναλωτών της ενέργειας·

8. υποστηρίζει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις εκκλήσεις της προς τις εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές να εφαρμόσουν πολιτικές προαγωγής των κτιρίων χαμηλής κατανάλωσης ενέργειας και παθητικής ενέργειας. Αν και οι πολιτικές αυτές θα πρέπει να εξετα-

στούν χωριστά, είναι απαραίτητες, εξαιρετικά σημαντικές και χρήσιμες για την επίτευξη των στόχων της οδηγίας για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Συνιστά να ληφθούν δεόντως υπόψη οι σχετικές διατάξεις της οδηγίας για τις ανανεώσιμες ενέργειες στην επικείμενη προσαρμογή της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων. Γενικά, συνιστά να διασφαλιστεί ο μέγιστος συντονισμός μεταξύ των κυριότερων ευρωπαϊκών νομοθετικών πράξεων στους τομείς αυτούς, δηλαδή της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση και τις ενεργειακές υπηρεσίες, της τρίτης δέσμης νομοθετικών μέτρων για την ελευθέρωση της ενέργειας, καθώς και των διάφορων στοιχείων της δέσμης μέτρων για την ενέργεια και το κλίμα, μεταξύ των οποίων, ιδίως της οδηγίας για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Προκειμένου να επιτευχθούν οι δεσμευτικοί στόχοι των κρατών θα πρέπει λοιπόν να δοθεί μεγάλη προσοχή στη μεταφορά της κοινοτικής οδηγίας στο εθνικό δίκαιο των κρατών μελών·

Ο ρόλος των τοπικών και περιφερειακών αρχών

9. θεωρεί ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές διαθέτουν κεκτημένη γνώση και πείρα για να επηρεάσουν τις ενεργειακές υποδομές και τις ενεργειακές πολιτικές στην επικράτειά τους. Πολλές ευρωπαϊκές περιφέρειες επιδεικνύουν ήδη πολιτική δέσμευση υπέρ της προαγωγής των ανανεώσιμων ενεργειών στο έδαφός τους, έχουν θέσει συγκεκριμένους στόχους σε αυτόν τον τομέα και τους επιδιώκουν ενεργά. Επηρεάζουν ήδη, άλλωστε, τις ενεργειακές υποδομές και τις ενεργειακές πολιτικές με τη δράση τους στους τομείς της χωροταξίας και της περιφερειακής ανάπτυξης, με την επιρροή που ασκούν στις συμπεριφορές των πολιτών, ενώ σε πολλές περιπτώσεις έχουν προωθήσει καινοτόμους εφαρμογές ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ηλιακής, γεωθερμικής, βιομάζας, υδραυλικής και αιολικής) στα κτίρια, στις μεταφορές και αλλού·

10. σημειώνει ότι η στροφή από τις μη ανανεώσιμες στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας συνεπάγεται αύξηση της τοπικής παραγωγής ενέργειας σε σχετικά μικρή κλίμακα, γεγονός που θα συμβάλει επίσης να μειωθούν οι απώλειες από τη μεταφορά της ηλεκτρικής ενέργειας σε μεγάλες αποστάσεις και θα επιβάλει τη συμμετοχή και θα έχει επίδραση στις δραστηριότητες όλων των τοπικών και περιφερειακών αρχών·

11. αναγνωρίζει ότι στις συναφείς δραστηριότητες των τοπικών και περιφερειακών αρχών για την επίτευξη των στόχων της οδηγίας συμπεριλαμβάνονται, μεταξύ άλλων:

- η χωροταξία (μέσω σαφών προδιαγραφών για τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη, όπου οι τοπικές και περιφερειακές αρχές θα επιτελούν τον διπλό τους ρόλο του ρυθμιστή και του καταλύτη)·
- η ιδιοκτησία και η διαχείριση της δημόσιας γης και περιουσίας (συμπεριλαμβανομένων, εκτός από τα δημόσια κτίρια και γραφεία, και του φωτισμού των δρόμων, της στέγασης, των μεταφορών και των δέσμιων στόλων οχημάτων)·
- η παροχή βιώσιμων υπηρεσιών μεταφοράς και ο καθορισμός εναλλακτικών μέσων μεταφοράς (όπως ποδήλατα ή ενοικιαζόμενα ηλεκτροκίνητα αυτοκίνητα)·

- η παροχή δικτύων θέρμανσης και ψύξης για τις ιδιωτικές κατοικίες ή τα δημόσια κτίρια σημαντικού μεγέθους (κολυμβητήρια, σχολεία, δημαρχείο ή κτίρια της περιφερειακής διοίκησης κλπ.)·
- η περιφερειακή ανάπτυξη·
- μέτρα συνδρομής για τις επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας συμπεριλαμβανομένων της χορήγησης επιδοτήσεων και της πρόσβασης στη χρηματοδότηση·
- οι επιδοτήσεις και η διευκόλυνση της πρόσβασης στη χρηματοδότηση για τη διάθεση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε ιδιωτικά νοικοκυριά, δημόσιους οργανισμούς και επιχειρήσεις·
- η επικοινωνία με τον πολίτη·
- η παροχή ενημέρωσης και επιμόρφωσης (στους πολίτες, στους κατασκευαστές, εγκαταστάτες και επισκευαστές του εξοπλισμού και στις ΜΜΕ σχετικά με τα συστήματα υποστήριξης)·
- η προώθηση της έρευνας, της ανάπτυξης και της τεχνολογικής καινοτομίας στον ενεργειακό τομέα, και ειδικά στους τομείς της εξοικονόμησης και αποτελεσματικότητας της ενέργειας καθώς και της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.

12. καλεί την Επιτροπή να αντισταθεί στην άσκηση πιέσεων προκειμένου να απαιτήσει από τα κράτη μέλη να προβούν στη σύσταση κεντρικών, ενιαίων, διοικητικών οργανισμών αρμόδιων για τις εφαρμογές και την παροχή βοήθειας σε νέες εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας·

13. κρούει τον κώδωνα του κινδύνου κατά της εκ των υστέρων εφαρμογής προτύπων «πλεονάζουσας ενέργειας» στα δημόσια κτίρια·

14. υπενθυμίζοντας την εμπειρία των ΕΣΔΕΑ, καλεί την Επιτροπή να διαθέσει όλα τα απαραίτητα μέσα (μεταξύ των οποίων και ανθρώπινα μέσα) και να λάβει όλα τα επιβεβλημένα μέτρα (συμπεριλαμβανομένης της προσφυγής στη δικαιοσύνη και της επιβολής οικονομικών κυρώσεων) προκειμένου να εγγυηθεί ότι τα κράτη μέλη θα υποβάλουν εμπρόθεσμα ΕΣΔΑΕ υψηλής ποιότητας για την επίτευξη των στόχων της οδηγίας·

15. επισημαίνει, επιπλέον, ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές ελέγχουν μεγάλους προϋπολογισμούς για δημόσιες αγορές και προμήθειες προϊόντων και υπηρεσιών που καταναλώνουν ενέργεια. Στα πρώτα στάδια της μετάβασης σε μια Ευρώπη με πολύ μεγαλύτερη επικράτηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, δεν πρέπει να παραβλεφθεί ο σημαντικός ρόλος των τοπικών και περιφερειακών αρχών στον προσδιορισμό, την καινοτομία και τη διαπραγμάτευση με τους τομείς των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας·

16. αναγνωρίζει ότι οι δραστηριότητες των τοπικών και περιφερειακών αρχών να μειώσουν τη συνολική ζήτηση ενέργειας μέσω δράσεων για αύξηση της ενεργειακής απόδοσης, συμβάλλουν καθοριστικά στην επίτευξη των στόχων της οδηγίας για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας·

Εθνικά σχέδια δράσης

17. πιστεύει ότι η εφαρμογή πολλών από τα μέτρα που θα συμπεριληφθούν στο εθνικό σχέδιο (βλ. π.χ. άρθρο 12) αποτελεί αρμοδιότητα των τοπικών και περιφερειακών αρχών· οι τοπικές και περιφερειακές αρχές έχουν ήδη αναλάβει σημαντικές πρωτοβουλίες σ' αυτόν τον τομέα και η πείρα τους θα πρέπει να αξιοποιηθεί πλήρως στην εκπόνηση, την εφαρμογή και την παρακολούθηση των εθνικών σχεδίων δράσης·

18. ως εκ τούτου, η ΕΤΠ καλεί την Επιτροπή να τροποποιήσει το άρθρο 4 έτσι ώστε να προβλεφθεί η συμμετοχή των τοπικών και

περιφερειακών αρχών στη χάραξη των εθνικών σχεδίων δράσης και να λάβει δεόντως υπόψη αυτόν τον παράγοντα στην αξιολόγηση των εθνικών σχεδίων δράσης·

19. υπενθυμίζοντας την πείρα από τα Εθνικά Σχέδια Δράσης για την Ενεργειακή Απόδοση (ΕΣΔΕΑ), καλεί επίσης την Επιτροπή να δημοσιεύσει εγκαίρως κατευθυντήριες γραμμές για την κατάρτιση των ΕΣΔ, συμπεριλαμβανομένου ενός υποδείγματος τέτοιου σχεδίου. Η συμμετοχή των περιφερειακών και τοπικών αρχών στην προετοιμασία των ΕΣΔ θα πρέπει να επισημαίνεται σαφώς ως σημαντικό στοιχείο της διαδικασίας κατάρτισης των ΕΣΔ σε οποιοδήποτε υπόδειγμα, οδηγό ή άλλη μορφή σύστασης που θα δημοσιεύσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε σχέση με τα ΕΣΔ·

Μέτρα στήριξης

20. καλεί την Επιτροπή να δραστηριοποιηθεί προκειμένου να ενθαρρυνθεί η αξιοποίηση των υφιστάμενων καθεστώτων στήριξης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, όπως τα διαρθρωτικά ταμεία, η πρόσβαση σε δάνεια της ΕΤΕ, η πρωτοβουλία «Ευφυής ενέργεια για την Ευρώπη» που εντάσσεται στο πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα και καινοτομία», διάφορα προγράμματα και πρωτοβουλίες του 7ου προγράμματος-πλαισίου για την έρευνα ή τα σχέδια που προσδιορίζονται στην ανακοίνωση της Επιτροπής για το «Ευρωπαϊκό στρατηγικό σχέδιο ενεργειακών τεχνολογιών» COM(2007) 723 τελικό·

21. επιθυμεί να διασφαλιστεί ότι τα καθεστώτα στήριξης θα είναι προστά στους παραγωγούς ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε όλες τις κλίμακες, συμπεριλαμβανομένων των μικρών εγκαταστάσεων και εκτιμά ότι, για λόγους συνοχής, η στήριξη της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές θα πρέπει να συνοδεύεται από σταδιακή κατάργηση των επιδοτήσεων της παραγωγής και χρήσης ορυκτών καυσίμων (με εξαίρεση την ενδεχόμενη προώθηση εγκαταστάσεων συμπαραγωγής σε συνδυασμό με τη δημόσια παροχή οικιακής θέρμανσης) όπως επίσης με την παραγωγή και τη χρήση πυρηνικής ενέργειας. Θα εξαιρούνται επίσης περιπτώσεις στις οποίες η παγίδευση και η αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα χρησιμοποιούνται για τη μείωση των εκπομπών του αερίου αυτού από τη χρήση ορυκτών καυσίμων·

22. επιπλέον επιθυμεί η Επιτροπή να αναγνωρίσει τη συμβολή των καθαρών ανανεώσιμων θαλάσσιων πηγών ενέργειας όπως, για παράδειγμα, η αιολική ενέργεια, η ενέργεια των κυμάτων, η παλιρροιακή ενέργεια και η ενέργεια από τα ωκεάνια ρεύματα και να διασφαλίσει ότι παρέχεται επαρκής υποστήριξη με σκοπό την αξιοποίηση τους· υπενθυμίζει ότι τα εθνικά και περιφερειακά προγράμματα ενίσχυσης που παρέχουν λύσεις προσαρμοσμένες στις εθνικές, περιφερειακές και τοπικές συνθήκες, έχουν καταδείξει την ικανότητά τους να προωθούν με επιτυχία τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Στο πλαίσιο αυτό, και παρότι η πρόσθετη στήριξη από το ευρωπαϊκό επίπεδο παραμένει επιθυμητή, τα εθνικά και τα περιφερειακά προγράμματα ενίσχυσης πρέπει να παραμείνουν τα κυριότερα μέσα προώθησης. Πρέπει να αποφευχθεί οποιαδήποτε τυποποίηση των όρων και των συνθηκών των προγραμμάτων ενίσχυσης σε ευρωπαϊκή κλίμακα·

Εγγυήσεις προέλευσης

23. σημειώνει ότι η πρόταση της Επιτροπής να θεσπιστούν σε όλη την ΕΕ εγγυήσεις προέλευσης που θα επιβεβαιώνουν την προέλευση της ηλεκτρικής ενέργειας ή της ενέργειας θέρμανσης ή ψύξης από ανανεώσιμες πηγές συμφωνεί με τη γνωμοδότηση της ΕΤΠ σχετικά με τον «Περιορισμό της αλλαγής του κλίματος του πλανήτη»⁽¹⁾, όπου η ΕΤΠ ζητούσε να καθιερωθεί πιστοποιητικό πράσινης ενέργειας·

⁽¹⁾ CdR 110/2007 fin.

24. είναι της άποψης ότι η χρήση των εγγυήσεων προέλευσης επίσης για εμπορικούς και λογιστικούς σκοπούς είναι υπερβολικά περίπλοκη και προτείνει στην Επιτροπή να επανεξετάσει και να διευκρινίσει αυτό το σύστημα, για να είναι εγγυημένη η διαφάνεια και η ασφάλεια δικαίου αυτού. Συνιστά επίσης στην Επιτροπή να επωφεληθεί της ευκαιρίας για να διασφαλίσει ότι το σύστημα ανταλλαγής και εμπορίας των εγγυήσεων προέλευσης δεν αποτελεί κίνδυνο για την εφαρμογή και την αποτελεσματικότητα των εθνικών και των περιφερειακών προγραμμάτων ενίσχυσης και να εξετάσει τη δυνατότητα έκδοσης ξεχωριστού πιστοποιητικού για την εμπορία σε εθελοντική βάση·

25. θεωρεί ότι η συμβολή της παραγωγής ενέργειας σε μικρή κλίμακα πρέπει να συνυπολογιστεί προκειμένου να αναγνωριστεί και να υποστηριχθεί δεόντως αυτό το στοιχείο της συνολικής δέσμης μέτρων για την ενέργεια κάθε κράτους μέλους·

Ενημέρωση και κατάρτιση

26. επισημαίνει ότι παραγωγή, η διανομή και η χρήση της ενέργειας μεταβάλλονται ραγδαία και πιστεύει ότι ο ρυθμός των μεταβολών θα αυξηθεί ακόμα περισσότερο τα επόμενα χρόνια· συνεπώς, απαιτείται ευρεία ενημέρωση και κατάρτιση, ούτως ώστε οι παραγωγοί, οι εγκαταστάτες και οι καταναλωτές της ενέργειας να έχουν επαρκή κατανόηση των νέων τεχνολογιών προκειμένου οι μεταβολές να συντελεστούν με αποτελεσματικό και δίκαιο τρόπο·

27. υποστηρίζει την πρόταση της Επιτροπής στα κράτη μέλη να μεριμνήσουν για τη θέσπιση κατάλληλων προγραμμάτων ενημέρωσης, κατάρτισης και αναγνώρισης·

28. υπογραμμίζει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην εκπαίδευση και την κατάρτιση και οι πολίτες τους συχνά τους ζητούν να βελτιώσουν την ποιότητα των παρεχόμενων πληροφοριών· οι αρχές αυτές θα συμμετέχουν επίσης άμεσα στην εφαρμογή των οδηγιών για τον έλεγχο του σχεδιασμού και των προδιαγραφών των νέων κτιρίων, επομένως, η ΕΤΠ ζητεί την πλήρη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών στην ανάπτυξη και στην εφαρμογή των προγραμμάτων ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης, καθοδήγησης, εκπαίδευσης και κατάρτισης·

Βιοκαύσιμα

29. σημειώνει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές προωθούν τη χρήση βιοκαυσίμων, π.χ. μέσω της συλλογής χρησιμοποιημένων λαδιών μαγειρικής για την παραγωγή βιοντίζελ για τα δημοτικά οχήματα, καθώς και μέσω της παραγωγής βιοαερίου από λύματα ή βιολογικά απόβλητα επίσης για τα δημοτικά οχήματα· Από τις δασικές εκτάσεις που διαχειρίζονται και από τα υπολείμματα της υλοτομίας, έχουν επίσης δημιουργήσει τοπικά αποθέματα συσσωματωμάτων βιομάζας, κυρίως για θέρμανση, αλλά και στο πλαίσιο συστημάτων συνδυασμένης παραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας (ΣΠΗΘ). Οι προσπάθειες που έχουν αναληφθεί σε διάφορες ευρωπαϊκές περιφέρειες για τη δημιουργία «δικτύων βιοκαυσίμων» πρέπει επίσης να ενισχυθούν. Οι διαρθρώσεις αυτές, που αποσκοπούν στον συντονισμό της παραγωγής και της κατανάλωσης βιοκαυσίμων στο περιφερειακό επίπεδο. Η βιώσιμη παραγωγή βιοκαυσίμων, αυτή δηλαδή κατά την οποία λαμβάνονται υπόψη όλες οι οικονομικές, οικολογικές και κοινωνικές πτυχές, μπορεί να συμβάλει στην ανάπτυξη της περιφερειακής οικονομίας·

30. θεωρεί ότι ο στόχος του 10 % για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας στις μεταφορές μπορεί να επιτευχθεί καλύτερα με την αυξανόμενη χρήση ηλεκτρικών οχημάτων τροφοδοτούμενων με ενέργεια παραγόμενη από ανανεώσιμες πηγές·

31. φρονεί ότι τα βιοκαύσιμα που παράγονται από απόβλητα, υποπροϊόντα και υπολείμματα έχουν διπλό όφελος για την κλιματική αλλαγή, διότι μειώνουν τις εκπομπές των μεταφορών και απομακρύνουν υλικά από τη ροή των αποβλήτων, και συνιστούν με τον τρόπο αυτό καλή διαχείριση των περιορισμένων πόρων που προσφέρει η βιομάζα. Τα βιοκαύσιμα που παράγονται με αυτό τον τρόπο δεν ανταγωνίζονται ούτε την παραγωγή τροφίμων·

32. τονίζει ότι η αυξημένη χρήση βιοκαυσίμων στις μεταφορές μπορεί να έχει τις αναμενόμενες θετικές συνέπειες μόνο με την προϋπόθεση ότι τα βιοκαύσιμα παράγονται από πηγές των οποίων χρησιμοποίηση δεν διαταράσσει τη φυσική ισορροπία του περιβάλλοντος, τον επισιτιστικό εφοδιασμό, την οικονομική ισορροπία της αγοράς ή την κοινωνική ισορροπία·

33. επισημαίνει ότι οι εκπομπές ατμοσφαιρικών ρύπων που έχουν καταστροφικές συνέπειες για την ανθρώπινη υγεία και προκαλούνται από τη χρήση βιοκαυσίμων στις μεταφορές ποικίλλουν ανάλογα με την πηγή. Επομένως, τα βιοκαύσιμα δύνανται να συμβάλουν είτε σε βελτίωση είτε σε επιδείνωση της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα, ζήτημα για τη διευθέτηση του οποίου η τοπική βαθμίδα διακυβέρνησης έχει καθοριστικό ρόλο να διαδραματίζει·

34. επομένως συνιστά ενθέρμως τη διεξοδική διερεύνηση του θέματος των εκπομπών των διαφόρων βιοκαυσίμων από τις εξαμίσεις των οχημάτων, καθώς και την εξέταση των επιδράσεων στην ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα, παράλληλα με την αξιολόγηση της αειφορίας, βάσει μιας σφαιρικής προσέγγισης·

35. συνιστά στα εθνικά σχέδια δράσης (ΕΣΔ), στην κατάρτιση των οποίων θα συμμετέχουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές, να υπάρχει ειδική αναφορά στους πόρους που θα χρησιμοποιούνται για την παραγωγή των βιοκαυσίμων. Τα ΕΣΔ πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την ιδιαιτερότητα των φυσικών πόρων και το γεωργικό δυναμικό κάθε κράτους μέλους·

36. τάσσεται υπέρ της υποστήριξης των βιοκαυσίμων που προσφέρουν σημαντικές και ποσοτικοποιημένες εξοικονομήσεις εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου·

37. αντιλαμβάνεται ότι η χρήση βιομάζας κυτταρίνης⁽²⁾ και άλγεων, εφόσον είναι συμβατές με άλλες θαλάσσιες δραστηριότητες συνεπάγεται λιγότερες παρεμβάσεις στη διατροφική οικονομία και λιγότερη επιβάρυνση των πόρων της γης· μολονότι οι μέθοδοι παραγωγής βρίσκονται ακόμη στο στάδιο της ανάπτυξης, αυτή η πρακτική υπόσχεται ήδη μείωση των εκπομπών των αερίων του θερμοκηπίου της τάξης του 90 %⁽³⁾. Επίσης, τα καύσιμα των δημοτικών οχημάτων παράγονται από υπολείμματα που μετατρέπονται από απόβλητα σε βιομάζα μέσω αναερόβιας ζύμωσης, με αποτέλεσμα ανάλογη μείωση των αερίων που προκαλούν το φαινόμενο του θερμοκηπίου·

38. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αναπτύξει περαιτέρω τα κριτήρια περιβαλλοντικής αειφορίας για τα βιοκαύσιμα, που καθορίζονται στο άρθρο 15 της πρότασης οδηγίας. Τα κριτήρια αυτά θα πρέπει να παρέχουν λύση ιδίως στα ακόλουθα ζητήματα που έχουν ουσιώδη σημασία γενικά για την αειφορία των βιοκαυσίμων:

- το ζήτημα των εισροών (εντατικές μέθοδοι παραγωγής που χρησιμοποιούν συνθετικά λιπάσματα και παρασιτοκτόνα)·
- το ζήτημα της οικονομίας υδάτων στις μεθόδους καλλιέργειας·
- το ζήτημα της χρήσης γης που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για την παραγωγή τροφίμων.

⁽²⁾ Ξύλο, (π.χ. τσίπα, υβριδίων λεύκης, ευκαλύπτου), ψηλά πολυετή αγρωστώδη (όπως το switchgrass [είδος κεχριού] και ο μίσχανθος, τα υπολείμματα γεωργικής συγκομιδής και τα οργανικά οικιακά απόβλητα).

⁽³⁾ National Geographic Οκτώβριος 2007 και Engineering & Technology Μάιος 2008.

Εξάλλου, ακολουθώντας τα παραδείγματα περιφερειακών δικτύων που αναφέρθηκαν ανωτέρω, η ΕΤΠ καλεί την Επιτροπή να λάβει δεόντως υπόψη το δυναμικό των περιφερειακών αλυσίδων παραγωγής/κατανάλωσης·

39. Ζητεί η αξιολόγηση της αειφορίας των βιοκαυσίμων πρέπει να είναι αυστηρή και σύμφωνη με τις τεχνολογικές μεταβολές και τις τροποποιήσεις όσον αφορά τα ελάχιστα όρια μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου καθώς η τεχνολογία εξελίσσεται·

40. εκτιμά ότι τα κριτήρια αειφορίας πρέπει να εφαρμοστούν τόσο στα βιοκαύσιμα που παράγονται στην ΕΕ όσο και σε εκείνα που παράγονται εκτός αυτής προκειμένου οι πολίτες να αποκτήσουν εμπιστοσύνη στις αποφάσεις τους για το τι θα αγοράσουν και στα καθεστώτα που εφαρμόζουν ενδεχομένως οι τοπικές τους αρχές·

41. τα βιοκαύσιμα πρέπει να παράγονται με βιώσιμο τρόπο που να ελαχιστοποιεί την επίδραση στο κλίμα. Σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να αποψιλώνονται συνεχώς οι δασικές εκτάσεις χάριν ενεργειακών καλλιέργειών οι οποίες, εκ των πραγμάτων.

II. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ

Τροπολογία 1

Άρθρο 3, παράγραφος 3

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
3. Κάθε κράτος μέλος διασφαλίζει ότι το μερίδιο της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στις μεταφορές, το 2020, αντιπροσωπεύει ποσοστό τουλάχιστον 10 % της τελικής κατανάλωσης ενέργειας στις μεταφορές στο εν λόγω κράτος μέλος. Κατά τον υπολογισμό της συνολικής ενέργειας που καταναλώθηκε στις μεταφορές για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου δεν λαμβάνονται υπόψη πετρελαιοειδή άλλα εκτός από τη βενζίνη και το πετρέλαιο ντίζελ.	3. Κάθε κράτος μέλος διασφαλίζει ότι το μερίδιο της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στις μεταφορές, το 2020, αντιπροσωπεύει ποσοστό τουλάχιστον 10 % της τελικής κατανάλωσης ενέργειας στις μεταφορές στο εν λόγω κράτος μέλος. <u>Η εν λόγω ενέργεια μπορεί να προέρχεται μόνο από βιοκαύσιμα που παράγονται από πηγές των οποίων η χρησιμοποίηση δεν διαταράσσει τη φυσική ισορροπία του περιβάλλοντος και την οικονομική ισορροπία της αγοράς των επιμέρους κρατών μελών.</u> Κατά τον υπολογισμό της συνολικής ενέργειας που καταναλώθηκε στις μεταφορές για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου δεν λαμβάνονται υπόψη πετρελαιοειδή άλλα εκτός από τη βενζίνη και το πετρέλαιο ντίζελ.

Αιτιολογία

Οι μέθοδοι παραγωγής βιοκαυσίμων που εξασφαλίζουν υψηλή μείωση των εκπομπών των αερίων του θερμοκηπίου εξακολουθούν να βρίσκονται στο στάδιο της ανάπτυξης, συνεπώς, ο καθορισμός συγκεκριμένου στόχου σε αυτό το σημείο εγκυμονεί τον κίνδυνο στρέβλωσης της παγκόσμιας αγοράς τροφίμων.

Τροπολογία 2

Άρθρο 4, παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
1 Κάθε κράτος μέλος θεσπίζει ένα εθνικό σχέδιο δράσης. Το εθνικό σχέδιο δράσης ορίζει τους στόχους των κρατών μελών για τα μερίδια της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στις μεταφορές, στους τομείς της ηλεκτρικής ενέργειας, της θέρμανσης και ψύξης το 2020, και τα κατάλληλα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την επίτευξη των εν λόγω στόχων, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών πολιτικών για την ανάπτυξη των υφιστάμενων πόρων βιομάζας και την εκμετάλλευση νέων πόρων βιομάζας για διαφορετικές χρήσεις, και τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την τήρηση των απαιτήσεων των άρθρων 12 έως 17.	1. Κάθε κράτος μέλος θεσπίζει ένα εθνικό σχέδιο δράσης <u>βάσει σχεδίων δράσης για την ενέργεια, τα οποία καταρτίζονται σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο και συντονίζονται με τις περιφερειακές και τοπικές πολιτικές χρήσης γης· τα κράτη μέλη διεξάγουν ενεργές διαβουλεύσεις με τις περιφερειακές αρχές και τις εμπλέκουν, από τα πρώτα στάδια, στην κατάρτιση του εθνικού σχεδίου δράσης.</u> Το εθνικό σχέδιο δράσης ορίζει τους στόχους των κρατών μελών για τα μερίδια της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στις μεταφορές, στους τομείς της ηλεκτρικής ενέργειας, της θέρμανσης και ψύξης το 2020, και τα κατάλληλα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την επίτευξη των εν λόγω στόχων, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των οικολογικών δημόσιων συμβάσεων (Green Public Procurement — GPP), μέσω της εισαγωγής οικολογικών κριτηρίων τα οποία να ενθαρρύνουν τη χρήση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας κατά την αγορά ενεργειακών υπηρεσιών εκ μέρους των δημόσιων διοικήσεων και μέσω των εθνικών πολιτικών για την ανάπτυξη των υφιστάμενων πόρων βιομάζας και την εκμετάλλευση νέων πόρων βιομάζας για διαφορετικές χρήσεις, και τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την τήρηση των απαιτήσεων των άρθρων 12 έως 17.

Αιτιολογία

Καθώς η εφαρμογή πολλών από τις δράσεις που συμπεριλαμβάνονται στα εθνικά σχέδια δράσης αποτελεί αρμοδιότητα των τοπικών και περιφερειακών αρχών, είναι ζωτικής σημασίας να συμμετάσχουν πλήρως οι αρχές αυτές στην εκπόνηση των εθνικών σχεδίων δράσης.

Στο πλαίσιο της στρατηγικής για τη διάδοση των περιβαλλοντικών τεχνολογιών (πρόγραμμα δράσης ETAP), τα 25 κράτη μέλη ενέκριναν τη χρήση των οικολογικών δημόσιων συμβάσεων (Green Public Procurement — GPP) — η Ιταλία προέβη στη σχετική έγκριση με διυπουργική απόφαση της 11ης Απριλίου 2008. Η χρήση των οικολογικών δημόσιων συμβάσεων κρίνεται σκόπιμη για την εισαγωγή οικολογικών κριτηρίων (σχετικά με τη χρήση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας) στο πλαίσιο των δημόσιων προμηθειών στον τομέα των ενεργειακών υπηρεσιών.

Η πρόταση οδηγίας, ως έχει, αναφέρεται σε περιορισμένο μόνο βαθμό στο θετικό ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές (άρθρο 12, παράγραφος 1, στοιχείο α, παράγραφος 3 και παράγραφος 7). Μολονότι αναγνωρίζεται ότι στόχος της Επιτροπής είναι να δοθεί προτεραιότητα στην επίτευξη του στόχου χωρίς να διγεί η εξουσία των κρατών μελών να επιλέγουν τον τρόπο επίτευξής του, η παρούσα τροπολογία μπορεί να συμβάλει ώστε να ενισχυθεί η προβολή και ο σεβασμός των αρμοδιοτήτων των τοπικών αρχών και να ενθαρρυνθούν σημαντικά οι εθνικές αρχές να συνεργαστούν με αυτές ενεργά κατά την κατάρτιση και την υλοποίηση των εθνικών σχεδίων δράσης τους.

Τροπολογία 3

Άρθρο 12, παράγραφος 3

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία
Τα κράτη μέλη απαιτούν από τις τοπικές και περιφερειακές διοικητικές αρχές να προβλέπουν την εγκατάσταση εξοπλισμού και συστημάτων που χρησιμοποιούν ενέργεια θέρμανσης ή ψύξης ή ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, καθώς και την εγκατάσταση εξοπλισμού και συστημάτων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης κατά τον προγραμματισμό, τον σχεδιασμό, την κατασκευή και την ανακαίνιση βιομηχανικών ή οικιστικών περιοχών.	Τα κράτη μέλη απαιτούν από τις τοπικές και περιφερειακές διοικητικές αρχές να προβλέπουν την εγκατάσταση εξοπλισμού και συστημάτων που χρησιμοποιούν ενέργεια θέρμανσης ή ψύξης ή ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, καθώς και την εγκατάσταση εξοπλισμού και συστημάτων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης κατά τον προγραμματισμό, τον σχεδιασμό, την κατασκευή και την ανακαίνιση βιομηχανικών, εμπορικών, γραφειακών ή οικιστικών περιοχών <u>χώρων</u> .

Τροπολογία 4

Άρθρο 13, παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι πληροφορίες σχετικές με τα μέτρα στήριξης διατίθενται στους καταναλωτές, κατασκευαστές, εγκαταστάτες, αρχιτέκτονες και προμηθευτές εξοπλισμού και συστημάτων θέρμανσης, ψύξης και ηλεκτρισμού και οχημάτων συμβατών με τη χρήση μειγμάτων με υψηλή περιεκτικότητα σε βιοκαύσιμα ή αμιγών βιοκαυσίμων.	1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι, <u>μέσω της συμμετοχής των τοπικών και περιφερειακών αρχών</u> , διατίθενται πληροφορίες σχετικές με τα μέτρα στήριξης στους καταναλωτές, κατασκευαστές, εγκαταστάτες, αρχιτέκτονες και προμηθευτές εξοπλισμού και συστημάτων θέρμανσης, ψύξης και ηλεκτρισμού και οχημάτων συμβατών με τη χρήση μειγμάτων με υψηλή περιεκτικότητα σε βιοκαύσιμα ή αμιγών βιοκαυσίμων.

Αιτιολογία

Οι τοπικές και περιφερειακές διοικήσεις πρέπει να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στο πλαίσιο των δράσεων κατάρτισης και ενημέρωσης για τη διάδοση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, προκειμένου να εξασφαλιστεί η επίτευξη των στόχων που προβλέπονται από το πρόγραμμα «20-20-20».

Τροπολογία 5

Άρθρο 13, παράγραφος 4

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
4. Τα κράτη μέλη καταρτίζουν οδηγίες προς τους πολεοδόμους και τους αρχιτέκτονες ώστε αυτοί να λαμβάνουν δεόντως υπόψη τις δυνατότητες χρησιμοποίησης ενέργειας παραγόμενης από ανανεώσιμες πηγές και τηλεθέρμανσης ή τηλεψύξης κατά τον σχεδιασμό, τον προγραμματισμό, τη δόμηση και την ανακαίνιση βιομηχανικών ή οικιστικών ζωνών.	4. <u>Με τη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών διοικήσεων</u> , τα κράτη μέλη καταρτίζουν οδηγίες προς τους πολεοδόμους και τους αρχιτέκτονες ώστε αυτοί να λαμβάνουν δεόντως υπόψη τις δυνατότητες χρησιμοποίησης ενέργειας παραγόμενης από ανανεώσιμες πηγές και τηλεθέρμανσης ή τηλεψύξης κατά τον σχεδιασμό, τον προγραμματισμό, τη δόμηση και την ανακαίνιση βιομηχανικών ή οικιστικών ζωνών.

Αιτιολογία

Οι τοπικές και περιφερειακές διοικήσεις πρέπει να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στο πλαίσιο των δράσεων κατάρτισης και ενημέρωσης για τη διάδοση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, προκειμένου να εξασφαλιστεί η επίτευξη των στόχων που προβλέπονται από το πρόγραμμα «20-20-20».

Τροπολογία 6**Άρθρο 14(α)**

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία
	<u>Με την επιφύλαξη της διατήρησης της αξιοπιστίας και της ασφάλειας των δικτύων, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι ευρισκόμενοι στο έδαφός τους φορείς εκμετάλλευσης συστημάτων μεταφοράς και διανομής εγγυώνται ότι το φυσικό αέριο που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, καθώς και τα θερμικά απόβλητα, έχουν προτεραιότητα πρόσβασης στα ενδεδειγμένα δίκτυά τους υπό εύλογους όρους.</u>

Αιτιολογία

Το αέριο (βιοαέριο) και η θερμότητα από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας πρέπει να μπορούν να ενταχθούν στα σχετικά δίκτυα· η διατήρηση των θερμικών αποβλήτων από βιομηχανικές διαδικασίες, η καύση αποβλήτων κλπ. είναι ένας πολύ αποτελεσματικός τρόπος εξοικονόμησης πρωτογενούς ενέργειας.

Βρυξέλλες, 8 Οκτωβρίου 2008.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Luc VAN DEN BRANDE